

چالش های صرفه جویی سوخت در صنعت خودرو

محمد مهدی غفاری^۱، محمد تقی احمدیان^۲

چکیده: صنعت خودرو به دلیل برخورداری از حجم اقتصادی بالا و برگشت مطلوب سرمایه به عنوان یکی از شاخص های مهم اقتصادی در هر کشور محسوب می شود. ارتباط وسیع این صنعت با دیگر صنایع از یک سو و رشد نیاز آن در جامعه از سوی دیگر، باعث تحول و پیشرفت همیشگی در اقتصاد کشورها بوده است. صنعت خودرو اکنون در زمره عمده ترین فعالیت های صنعتی جهان قرار دارد، زیرا تعداد تولید و ارزش افزوده حاصل از آن در مقیاس با سایر صنایع بسیار قابل توجه است.

در این مقاله ضمن اشاره به تحولات صنعت خودرو در دهه های پایانی قرن بیستم، به سیاستگذاری شرکت های بزرگ خودروسازی در راستای تولید نسل جدید خودروها پرداخته می شود و با بر شمردن اهداف و مؤلفه های اصلی در خلق فناوری های جدید، مشاهده می شود که آینده صنعت خودرو در جهان به سمت کاهش مصرف سوخت های فسیلی و آلانده های زیست محیطی هدایت می شوند. این واقعیت در نمایشگاه خودرو دیترویت در سال ۲۰۰۷ توسط بزرگترین شرکت خودروسازی جهان، جنرال موتورز، نیز مورد تاکید قرار گرفت.

واژه های کلیدی: صنعت خودرو، محیط زیست، صرفه جویی، سوخت فسیلی

ارزشیابی خودروهای ساخت ایران

شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران که از سوی وزارت صنایع و معادن کیفیت ساخت خودروهای داخلی را مورد بررسی قرار می دهد، در آخرین گزارش خود وضعیت تولید خودروهای داخلی را نامطلوب توصیف کرده است. شرکت مذکور روزانه صدها خودرو تولیدی را بررسی و گزارش آن را به وزارت صنایع و معادن ارائه می کند. بر اساس امتیازها خودروها به سه دسته "خیلی خوب"، "رضایت بخش" و "حداقل قابل قبول" دسته بندی می شوند و هر خودرویی که امتیاز منفی بیشتری داشته باشد، وضعیت بدتری خواهد داشت. در این ارزشیابی معمولاً بیش از ۴۰۰ عیب در بیش از ۴ گروه مختلف مورد بررسی قرار می گیرد که این گروه ها عبارت اند از: نیروی انسانی، خرید داخلی، خرید خارجی و طراحی، مهندسی و ابزار.

بر اساس تازه ترین بررسی، خودرو ماکسیما با ۸۴ امتیاز منفی به عنوان با کیفیت ترین خودرو و سپند پی کی با ۶۹۸ امتیاز منفی بدترین خودرو ایران شناخته شده است.

خودرو زانتیا، مزدا ۳۲۳، پژو ۲۰۶، رونیز، هیوندای ورنای، فولکس گل به ترتیب ۹۴، ۱۰۵، ۱۰۹، ۱۱۷، ۱۳۰ و ۱۳۴ امتیاز منفی دارند که نسبت به چند ماه گذشته امتیازهای منفی آنها چند برابر شده است، اما همچنان در رتبه خودروهای با امتیاز خیلی خوب معرفی شده اند. بعد از این گروه خودروهای سمند، پژو ۴۰۵ و پراید به ترتیب با ۳۱۸، ۳۸۸ و ۴۳۱ امتیاز قرار دارند که در رده خودروهای با کیفیت خوب و رضایت بخش دسته بندی شده اند. بدترین خودروهای تولید داخل پژو آردی و رنو پی کی هستند که دارای ۵۲۴ و ۶۹۸ امتیاز منفی هستند [۶].

صنعت خودروسازی و بحران های زیست محیطی

صنعت خودرو در قرن بیستم به تولید انبوه رسید و به وسیله ای قابل دسترس برای همگان تبدیل شد. تولید جهانی خودرو در سال ۱۹۰۰ به ۲۰۰۰۰ دستگاه در سال رسید و در پایان قرن بیستم (۱۹۹۹) این آمار به ۳۰ میلیون خودرو افزایش یافت.

۱- عضو هیات علمی گروه علوم مهندسی، فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران

۲- استاد دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی شریف